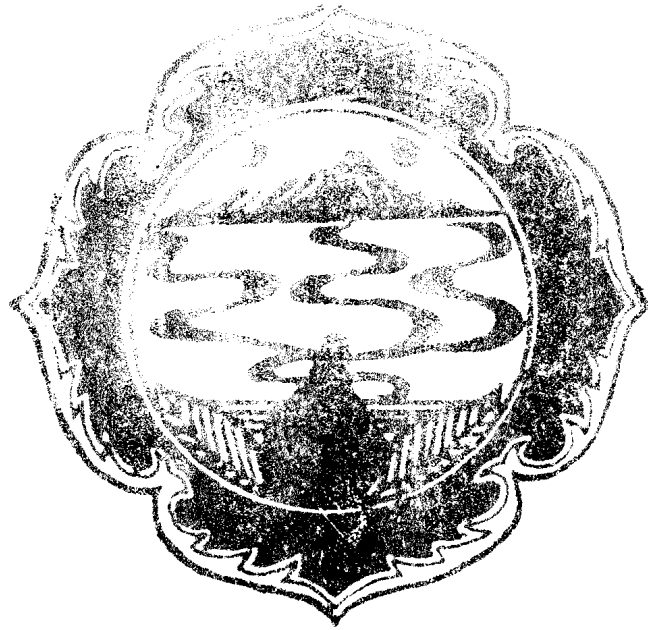

藏药志

པོད་སྐྱེས་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་བཤམ་པ་ལྟར་

89193

藏药志

中国科学院西北高原生物研究所 编著

青海人民出版社

责任编辑 赖兆黎
王绍先
汪家驹
封面设计 任素贤

藏 药 志

中国科学院西北高原生物研究所 编著

*

青海人民出版社出版

(西宁市西关大街96号)

青海省新华书店发行 青海新华印刷厂印刷

*

开本: 787 × 1092 毫米 1/16 印张: 43.5 插页: 1 字数: 990千

1991年11月第1版 1991年11月第1次印刷

印数: 0,001—2,000

ISBN 7-225-00426-3/R·21 定价: 26.00元

主 编

杨永昌

编 辑

何廷农 卢生莲 黄荣福 王祖祥

藏 医 顾 问

李多美

编 著 者

(以姓氏笔画为序)

植物药类	王为义	卢生莲	刘尚武
	杨永昌	吴珍兰	何廷农
	周立华	黄荣福	潘锦堂
	詹 明		
动物药类	王祖祥	印象初	李德浩
	武云飞	黄永昭	蔡桂全
矿物药类	罗世清		

前 言

藏医药学是祖国医药学宝库的组成部分之一，历史悠久，内容丰富，凝聚了藏族人民长期与疾病作斗争的宝贵经验，具有独特的理论体系和浓厚的民族特色。在其形成过程中，也不断吸收了汉族医药学及印度、波斯等外来医药学的有益成分，尤其受汉族医药学的影响更大。

公元前246年，从西藏的第一个统治者聂尺赞普始，相传了27代。在此期间，生产有所发展，人们已知熟食，并能用热酥油止血，以青稞酒渣敷治外伤。据《吐蕃王统世系明鉴》记载：“囊日松赞普（约当隋末）时，自汉地传入医药、历算之书”，可见汉族医药学对藏医药学的影响，其历史是非常久远的。

公元634年，松赞干布遣使唐朝，请求通婚。公元641年，唐王朝将文成公主嫁给松赞干布。据《吐蕃王统世系明鉴》云：文成公主曾带入藏地“治四百零四种病的医方百种，诊断法五种，医疗器械六种，（医学）论著四种”。这些医书，后由哈祥马哈德瓦和达马郭嘎译成藏文，编汇成《医学大全》一书。此后，松赞干布又从汉地请去中医韩文海，还请了天竺医生热达札、大食医生嘎林那等。以上三位医生共同编著了《无畏的武器》一书。

公元710年，唐中宗将金成公主嫁给弃隶缩赞赞普。据《五世达赖西藏王臣记》云：“弃隶缩赞时，西藏自内地甘肃翻译若干医书”。后由哈祥马哈耶那和毗鲁札那共合编译成《月王药诊》一书。该书约成书于公元八世纪上、中期之间，具浓厚的藏民族色彩，也吸收了汉族医药学及印度、波斯的医疗经验。其中收载药物780种，内有植物药440余种，动物药260余种，矿物药80种，而青藏高原特有药物就有300种之多，为祖国药物增添了异彩。

公元八世纪末，宇妥·元丹贡布等著成《四部医典》。其中共收载药物1 002种，分为珍宝药、石类药、土类药、木类药、膏汁药、汤剂药、草类药、禽畜药等八类。

公元1689年，第司·桑结嘉措著成《蓝琉璃》一书。该书是《四部医典》的标准注释文献，收载药物达1 400种。《蓝琉璃》发表不久，第司·桑结嘉措组织洛札·丹增诺布和黑巴格涅等画家共同绘制《四部医典系列挂图》。至1704年，79幅挂图才告绘成。在《四部医典系列挂图》的创作活动中，洛札·丹增诺布作出了卓越贡献，他运用形象艺术语言，科学地概括人类胚胎发育为鱼期（鱼类阶段）、龟期（爬行类阶段）和猪期（哺乳类阶段）三个演化阶段，至今仍令人叹服。其6幅药图中，共收载药物900余种。有些药物，如乌奴龙胆、矮莨菪、藏角蒿、星状风毛菊、瑞香狼毒等，形象颇显逼真，使人见图即可识药。

公元1835年，帝玛尔·丹增彭措著成《晶珠本草》一书，堪称藏药之大成。其中收载药物2 294种（植物药1 006种，动物药448种，矿物药840种），归类于13类：珍宝类、石类、土类、汁液类、木类、湿生草类、旱生草类、盐碱类、动物类、作物类、水类、火类、炮制加工类。每种药物均述及形色、性味、用途及生境等，并引证前人诸多文献。

以上论著，均为祖国少数民族医药学经典名著，其精华部分至今仍闪烁着健身疗疾的智慧之光。但因时代限制和迷信思想影响，其中也存在一些糟粕，诸如送鬼驱邪，人肉入药，水银滋补，黄金延年，高西拉卡赞檀生于天官，蛇心赞檀出自龙宫等说，屡见不鲜。因此，对藏医药学经典著作，必须进行深入全面地科学研究，以去瑕存瑜，古为今用。

其实，藏医药学，很早就已引起国外关注，对藏医药学经典著作，进行翻译和研究的外国学者，实不乏其人。

1835年，匈牙利人 Alexander Csoma de Kőrös 发表了“**Analysis of a Tibetan Medical Work**”一文，对《四部医典》作了简介。1901—1908年，俄国人 P. A. Badmaev, D. Ulyanov 和 A. Pozdnev 先后将《四部医典》一部分译成了俄文。1961年，日本人芳村修基，发表了“西藏医学文献残叶”一文，将一些藏医学残卷也译成日文。1968年，法国人 P. Huard 写的《**Chinese Medicine**》一书中，也论及藏医药学，但错误地认为《四部医典》是古印度《寿命吠陀》遗本。这一怪论，只要略读《四部医典》，即会不攻自破。因为《四部医典》的脉诊、脏腑、灸刺等内容，与古印度吠陀医学根本不同，甚至完全相悖。1976年，西德医生 E. Finckh 写成《**Foundation of Tibetan Medicine**》一书，对《四部医典》也有所节译。

不过以上外国学者的工作，毕竟未及全面深入，且含管窥之见。

在国内，因旧社会极不重视藏医药学，除十八世纪用蒙文翻译了《四部医典》外，解放前并未开展有关研究。

解放后，党和政府非常关怀祖国医药学遗产，一再指出，它是一个伟大的宝库，必须加以继承，并不断努力发掘和提高。多年来，有关部门，对藏医药进行了大量的调查、研究和整理工作。

中国医学科学院药物研究所于1960—1961年，曾派工作组进藏调查、鉴定藏药，于1965年编写了《藏医藏药初步调查》一书（内部参考资料）。

1971年，西藏自治区卫生局和西藏军区后勤部卫生处，在中国科学院植物研究所和中国医学科学院药物研究所的协助下，编写了《西藏常用中草药》一书，记载药物367种，并附彩图424幅。

1970—1974年，中国科学院西北高原生物研究所多次组织考察队，先后在青海、甘肃、西藏、四川等省区，深入访问民间藏医，调查和发掘藏药应用经验，采集藏药实物标本一万余号。随后对有关植（动）物标本，进行了分类鉴定，对一些种还作了组织解剖显微观察、化学成分分析、抑菌试验和动物药理试验等。在青海省同仁县隆务诊疗所、湟中县鲁沙尔卫生院、西藏军区后勤部卫生处、拉萨市劳动人民医院、中国科学院植物研究所等单位及著名藏医嘎玛琼培、傲赛尔、加木措、友宁、拉治、崇塔、三杰旦曾、万

热、年盘等的支持和协助下,编著成《青藏高原药物图鉴》1—3册,先后于1972—1978年出版。第1—2册,记载植物药378种,第3册记载动物药77种。每种均有附图,文末还收载有藏医成方、验方193首。《青藏高原药物图鉴》出版后,深受广大读者欢迎。为满足藏族读者的需要,青海人民出版社还翻译出版了该书的藏文译本。

此外,藏医药经典著作的汉译工作也取得了进展。1983年,李永年的《四部医典》韵文汉译本问世。1986年,王镛等编译的《四部医典系列挂图全集》和毛继祖等的《晶珠本草》汉译本先后出版。1987年,马世林等的《四部医典》散文汉译本继而与读者见面。这无疑在汉译藏医药经典方面作出了贡献,对研究和发扬祖国藏医药学,起了促进作用。

然而,藏医药的科学系统整理仍嫌不够;藏医药学经典著作的考证研究还显欠缺;藏药品种亦多混乱,正品与代用品交错使用,且各地藏医所云不一,莫衷一是。这不仅有害用药的准确性,也不利于藏医药研究和教学的顺利开展。

鉴于此,我们对1970年以来调查研究所获材料,进一步作了鉴定分析,并考证了《晶珠本草》、《蓝琉璃》、《四部医典系列挂图》等名著的有关记载,与藏医共同确认藏药的原植物(动物、矿物),分辨正品与代用品,力图剔弃讹误,澄清混乱,同时还吸收了国内外有关研究成果的精要,最后编著成《藏药志》一书。希望对藏医药的应用、研究、教学及藏医药经典著作的译注等方面,均能有所补益。

本书在编写过程中,我们曾得到毛继祖教授热情协助,并应用了他提供的《晶珠本草》汉译稿。初稿由著名藏医药学家嘎玛琼培、李多美和著名藏医友宁、嘎洛等人精心审订,并惠提宝贵意见。书稿定稿前,则由该书植物药编著者、绘图者等又进行了一次全面修稿。彭敏、卢学峰、淮虎银、刘庆、沈颂东、邓德山帮助抄稿,青海人民出版社对本书出版给予大力支持并提供了不少具体的宝贵修稿意见,在此一并致以衷心感谢。

因编著者水平有限,且时间仓促,对一些疑点,还未及深究,有关考证尚欠周详,错讹之处,在所难免,诚盼有关专家不吝斧正。

编著者

1990年8月11日于西宁

凡 例

一、本书共收载常用藏药431种。其中植物药287种,动物药91种,矿物药53种,原植物(动物、矿物)共计1152种(原植物957种,原动物130种,原矿物65种)。

二、书中所载药物,先以植物类、动物类、矿物类为序。次将每类所含药物,又按其藏文名称之字序排列。

三、每种药物,首载其藏文名称,并注汉文译音,次分考证、原植物(动物、矿物)、药材、采集加工、性味功用(部分药物尚有化学成分、显微鉴别)等项记述。

四、原植物(动物),记载其中文名称、拉丁学名、形态特征、生长环境和分布地区等;矿物,则记载其中文名称、英文名称、物理性状和化学成分等。同一名称药物,如有数种原植物,则附检索表以利鉴别。

五、书中附有墨线图282幅(植物图224幅,动物图58幅),以补文字不足。

六、书后附有中名和拉丁名索引,以备查检,还有组织解剖图112幅,以供参考。

目 录

植 物 药 类

ཀ་ཀོ་ལ། (嘎高拉)	(3)
ཀ་མེད་འབྲས་བུ། (嘎贝折吾)	(4)
ཀར་ཀ་རི། (甘扎嘎日)	(6)
ཀུ་ཤ། (固夏)	(7)
ཀུ་ཤུ། (固秀)	(7)
ཀོན་པ་གཤམ་ལྗེས། (公巴嘎吉)	(8)
ཀྱི་ལྗེ། (解吉)	(9)
ཀྱི་ལྗེ་དཀར་པོ། (解吉嘎保)	(9)
ཀྱི་ལྗེ་ནག་པོ། (解吉那保)	(11)
ལུ་བུ་དུང་རྫོང་། (陆得多吉)	(13)
ལྷ་ཚོ། (盖菜)	(15)
ལྷུ་པའི་འབྲས་བུ། (吉尾折捕)	(16)
ལྷ་ཅུ་ར། (居如拉)	(17)
ལྷུ་ར་བ། (吉尔哇)	(18)
ལམ་བུ། (康布)	(20)
ལུ་ལྷུག་པ། (克秀巴)	(22)
ལུ་ར་མོང། (克尔芒)	(23)
ལྱི་ཤིང། (起象)	(25)
ལྷུང་ལྷེར། (穹代尔)	(27)
ལག་ལྷོག་(察浊)	(28)
ལྷི། (扯)	(29)
ལྷི་ཚོང། (扯果)	(29)

ཁོག་རྒྱུང་པ། (超穹巴)	(30)
ཁོན་བྱ། (冲布)	(30)
མཁལ་མ་ཞོ་ཤ། (卡玛肖夏)	(31)
འཁན་པ། (坎巴)	(33)
ག་རུར། (嘎都尔)	(34)
ག་བུར། (嘎布尔)	(36)
ག་བུར་རིས་ལ། (嘎布得罗)	(37)
ག་ཟ། (嘎扎)	(38)
གང་ག་རྒྱུང་། (冈嘎穹)	(40)
གརྩ་རྩ་བ། (干得巴渣)	(41)
ཁྱ་ཁྱལ། (苟固陆)	(43)
ཁྱར་ཁྱམ། (苟日苟木)	(44)
ཚ་བྱ། (果切)	(45)
ཚ་ལ། (高玉)	(46)
ཚ་རྩུང། (果鸟)	(47)
ཤེས་མ། (折玛)	(47)
ཚ། (卓)	(49)
ཚ་ལ་ས་འཛིན། (卓老酒曾)	(50)
ཚག་ཤིང། (卓合兴)	(51)
ལྷ་ལྷང། (拉岗)	(52)
ལྷང་མ། (朗玛)	(54)
རྒྱན་འབྲུམ། (更珠木)	(55)
རྒྱ་མེན། (甲门)	(56)
རྒྱ་ཚ་རུག་ལ། (甲子豆罗)	(57)
རྒྱ་མོན། (甲贝)	(58)
རྒྱ་མུམས། (甲吉)	(60)
མ་ཚ། (嘎察)	(61)
མ་རིག་ནག་ལ། (嘎斗那保)	(63)

མ་ལྷོ། (嘎加)	(64)
མང་ཐོག་པ། (冈托巴)	(65)
མོག་ལྷོ། (果夹)	(67)
མུན་ཤིང་། (仲兴)	(68)
མུ་རྩ་མིན་ཤེར་མོ། (鹅区森得莫)	(70)
མུན་བུ། (翁布)	(71)
ཏུག་ང། (居刚)	(73)
ལྷ་བ། (加哇)	(73)
ལུགས་རྒྱ་བ། (结居巴)	(76)
ལུང་མ། (江玛)	(78)
ལུམ་པ། (尖巴)	(79)
པོ་ལུམ། (破尖木)	(80)
མོ་ལུམ། (莫尖木)	(81)
མ་ནིང་ལུམ་པ། (玛能尖木巴)	(81)
ལུམ་ཙ། (君扎)	(82)
རྩ་མ་ཙ། (曲玛子)	(85)
རྩ་ཏུག་པ། (曲如巴)	(87)
རྩ་ཙ། (曲扎)	(89)
མཚེན་པ་ལོ་ཤ། (庆巴肖夏)	(90)
ང་ཤིང་། (恰兴)	(90)
འཇམ་འབྲས། (尖木折)	(92)
འཇིབ་ཅི་ཚེན་པོ། (吉子青保)	(92)
ཉ་ལྷོབས། (尼吉卜)	(94)
ཉུངས་མ། (姐玛)	(95)
ཉེ་ཤིང་། (泥兴)	(95)
ཉེ་མོ། (尼罗)	(97)
ཉེ་བ། (尼哇)	(98)
ཉེང་ལོ་ཤ། (娘肖夏)	(100)

ངང་ལུན། (当庚)	(100)
རི་ལུ་ས། (逮木萨)	(102)
རིག་ར། (滴达)	(104)
རྒྱ་རིག (迦滴)	(104)
བལ་རིག (哇滴)	(105)
བོད་རིག (窝滴)	(107)
ལུམ་རིག (松滴)	(107)
གསེར་རིག (赛尔滴)	(108)
དུལ་རིག (俄滴)	(109)
ཟངས་རིག (桑滴)	(110)
ཕུགས་རིག (机合滴)	(112)
ལུར་རིག (苟尔滴)	(117)
རིལ། (逮力)	(117)
རྟ་མིག (达木)	(118)
རྟ་ལྷགས་པ། (达巴巴)	(119)
རྟག་ཏུ། (达鄂)	(121)
རྟག་ཤ (达夏)	(123)
རྟག་མ། (达玛)	(125)
རྟང་རི་ཐིལ་བ། (当日丝哇)	(127)
རྟར་ག (达尔嘎)	(132)
རྟར་བུ། (达尔布)	(133)
ཐ་རམ། (塔然姆)	(136)
ན་རམ། (纳然姆)	(137)
རམ་བུ། (然布)	(137)
ཐུང་རམ། (邦然姆)	(138)
ཐང་ཕྱམ། (唐冲姆)	(140)
ཐང་ཕྱམ་དཀར་པོ། (唐冲嘎保)	(140)
ཐང་ཕྱམ་ནག་པོ། (唐冲那保)	(142)

ལང་ཐང་ཚེ། (莨菪泽) ..... (143)

ཐལ་ཀ་རྗེ་རྗེ། (塔嘎多杰) ..... (144)

ཐར་རྒྱ། (塔奴) ..... (145)

ད་ཨིག། (达周) ..... (146)

ད་ཀན། (达干) ..... (147)

ད་ལིས། (塔勒) ..... (148)

ད་ལིས་དཀར་པོ། (塔勒嘎保) ..... (148)

ད་ལིས་ནག་པོ། (塔勒那保) ..... (151)

དུ་བའི་ཚ་བ། (踏危扎哇) ..... (153)

དན་རོག། (谈饶合) ..... (155)

དར་ཡ་ཀན། (达尔亚干) ..... (156)

དར་ཤིང། (塔兴) ..... (157)

དུག་མོ་ལྷུང། (毒毛妞) ..... (158)

ཏུར་ཕིད། (图尔其) ..... (161)

རྫོང་ག། (东嘎) ..... (162)

མནའ་རྒྱལ། (打据) ..... (162)

འདམ་བུ་ཀར། (旦布嘎拉) ..... (163)

འབྲི་ཚེར་མ། (折才玛) ..... (164)

ལྷམ་ནག་རྣོ་མཁྲིས། (冬那端赤) ..... (165)

ལྷམ་ལྷག། (敦达) ..... (167)

ན་ལེ་ཤམ། (那勒宪) ..... (169)

ནད་མ། (乃玛) ..... (170)

ནལ། (奈) ..... (171)

རྒྱ་ག་ཕུ་ཁྱ། (那卡布酒) ..... (172)

ལྷེ་ལྷ། (奈吾) ..... (172)

པ་རྟོ་ལ། (巴多拉) ..... (175)

པང་ཚ། (班扎) ..... (176)

པར་པ་ཏ། (巴尔巴达) ..... (177)

མི་མི་མིང། (毕毕林)	(179)
ཕུ་ཤེ་ལ་ཙེ། (布胁则)	(180)
ཕུ་ཤྲ་ར་ལྷུ་ཡ། (布嘎木拉)	(181)
ཕོ་ཉའི་འབྲས་ལུ། (普德折吾)	(182)
མི་ཡང་ཀྲ། (知羊格)	(183)
དཔའ་ཕོ། (巴保)	(184)
ཕ་འབྲུམ། (巴珠木)	(184)
ཕ་ཡག་པ། (巴丫巴)	(185)
ཕང་རྒྱན། (邦见)	(186)
ཕང་རྒྱན་དཀར་ཕོ། (邦见嘎保)	(186)
ཕང་རྒྱན་ནག་ཕོ། (邦见那保)	(187)
ཕང་རྒྱན་སྐྱོན་ཕོ། (邦见温保)	(188)
ཕང་ཚན་ཕུ་ཅུ། (邦参布柔)	(189)
ཕང་ཚེ་དོ་ཕོ། (邦子拖吾)	(191)
ཕང་ཕྱོག། (邦贝)	(194)
ཕེན་མ། (班玛)	(195)
ཕུང་ཏུག་པ། (江斗巴)	(197)
ཕུང་ཚེ་ར། (江才)	(198)
ཕ་ཚོག་པ། (扎托巴)	(201)
ཕུ་མ། (珠玛)	(202)
ཕུར་མོང། (普尔芒)	(204)
ཕུར་མོང་དཀར་ཕོ། (普尔芒嘎保)	(205)
ཕུར་མོང་ནག་ཕོ། (普尔芒那保)	(205)
ཕུར་མོང་ལྷུག་ཕོ། (普尔芒莫保)	(206)
འཕང་མ། (旁玛)	(207)
བ་ཏུ་ར། (巴如拉)	(209)
བ་ལེ་ཀ། (帕勒嘎)	(210)
བ་ཤ་ཀ། (帕下嘎)	(211)

བང་ང་དཀར་པོ། (庞阿嘎保)	(213)
བང་ང་དམར་པོ། (庞阿玛保)	(215)
བང་ང་ནག་པོ། (庞阿那保)	(216)
བྱ་ཕ་ཕྱི་ཕྱི། (恰泡子子)	(218)
བྱ་རྩལ་ལྷུང་སྐལ། (恰绕妞玛)	(221)
བྱ་ཚོད་ལྷུག་པ། (恰羔素巴)	(222)
བྱ་ཚོད་སྐྱེས། (恰羔贝)	(223)
བྱི་ཉང་ག། (齐灯嘎)	(224)
བྱི་བཟུང། (齐嵩)	(226)
བྱི་ཅུག། (齐柔)	(227)
བྱི་ཤང་དཀར་མོ། (齐相嘎毛)	(229)
བྱིའུ་ལྷུག། (齐乌拉卜)	(231)
བྱི་ཚོང། (齐才)	(235)
བྱ་པོ། (查乌)	(236)
བྱ་མ། (查玛)	(237)
བྱག་སྐྱུ་ཉ་པོ། (查架哈吾)	(238)
བྱག་ལུ་མ། (查尖木)	(240)
བྱག་སྐྱེས། (查贝)	(242)
བྱི་ག་བ། (查嘎哇)	(244)
བེ་རྒྱུ་འབྲ། (贝珠牙扎)	(245)
དབང་པོ་ལག་པ། (忘保拉巴)	(245)
དབྱར་བ། (恰巴)	(248)
དབྱི་ཚོང། (叶濛)	(248)
འབྲུ་ལྷུ་ཉང། (布苏尓)	(251)
འབྲས། (折)	(252)
འབྲི་ཉ་ས་འཛིན། (直打萨曾)	(253)
འབྲི་ཚོག། (知毛)	(256)
རྒྱལ་ཞགས་པ། (竹下巴)	(257)

མ་གལ། (玛卡)	(259)
མ་ལུ་པ་ཇ། (玛奴巴扎)	(260)
མ་རུ་ཅེ། (麻如则)	(261)
མིང་ཅན་ལེར་པོ། (明见赛保)	(262)
མེ་རྟོག་མང་ལྷ། (美多浪那)	(264)
མེ་རྟོག་ལྷག་མིག། (美多罗米)	(267)
མུང་ཚེ་ཐུལ། (娘孜折)	(269)
མུག། (玛)	(270)
མུག་ཤད། (麻蝎)	(271)
མུན་མ། (满嘎)	(273)
མུག་ཚུང་འདེན་ཡོན། (木穹典云)	(273)
མུག་ལྷོན་ཚེ་བ། (牛翁次哇)	(274)
ཅན་དན་དཀར་པོ། (旃檀嘎保)	(275)
ཅན་དན་དམར་པོ། (旃檀玛保)	(277)
ཅམ་པ་ཀ། (赞巴嘎)	(278)
ཅི་ཅི། (仔仔)	(279)
ཅི་ཇ་ཀ། (仔扎嘎)	(279)
ཅང་སྐྱག། (宗果)	(280)
ཅང། (宗)	(281)
ཅ་མཁྲིས། (杂赤)	(284)
ཅ་རམ་པ། (杂然巴)	(287)
ཅད། (杂)	(288)
ཅར་པ་ཤེང། (察巴兴)	(290)
ཅར་བོང། (察尔榜)	(292)
ཅེ་ལྷན། (才温)	(294)
མཚེར་ལུམ། (才屯)	(295)
མཚོ་མོ་ཤེང། (作毛兴)	(297)
ཅེ་ཏི། (杂地)	(298)

ཞིམ་ཐིག་ལེ། (兴托里)	(299)
ཞིམ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ། (兴托里嘎保)	(299)
ཞིམ་ཐིག་ལེ་ནག་པོ། (兴托里那保)	(301)
ལུ་མཁན། (徐砍)	(303)
ཟངས་རྩི་བ། (桑子哇)	(304)
ཟར་མ། (萨尔玛)	(305)
ཟི་ར་དཀར་པོ། (司拉嘎保)	(306)
ཟི་ར་ནག་པོ། (司拉那保)	(308)
ཟིན་ཉིག། (参斗)	(309)
བྱ་ཕྱི་ཨ་ཡ། (萨齐阿亚)	(311)
བྱ་འབྲུག། (萨珠)	(312)
ཐོག་ར་ཞོ་ཤ། (达果尔肖夏)	(313)
གཟུང་རུག་ནག་པོ། (萨都那保)	(314)
གཟེ་མ། (塞玛)	(315)
ལུ་ལ། (乌苏)	(316)
འོ་ལེ་འབྲས་ལུ། (奥色折吾)	(317)
འོ་མ་ལུ། (温布)	(318)
འོ་ལ་མོ་ལེ། (奥毛塞)	(319)
ཡུ་མོ་མཛེ་ལུ་འབྲིན། (右矛对斤)	(321)
ཡུ་གུ་ཤིང། (叶格兴)	(322)
ཡུ་གུ་ཤིང་དཀར་པོ། (叶格兴嘎保)	(323)
ཡུ་གུ་ཤིང་ནག་པོ། (叶格兴那保)	(324)
ཡུང་བ། (芸哇)	(325)
ཡུངས་ཀར། (云嘎)	(326)
ཡོ་འབོག། (榆保)	(328)
ཡོག་མོ། (要毛)	(328)
གཡའ་ཁྱི་མ། (亚吉玛)	(329)
གཡའ་མོ་ཐང། (亚毛唐)	(331)